Bildande av naturreservatet Stormorvallen i Älvdalens kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Föreskrifter*).

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, bilaga 2, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Stormorvallen
Kommun	Älvdalen
Län	Dalarna
NVR id	2051901
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i nätverekt
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger 2 mil väst om Särna
Huvudsaklig karaktär	Ört- och lavrik fjällnaturskog
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Storbäcken 1:4; 1:8; 1:9; 1:10; 1:14; 3:10; 14:7 (Privata) Särna 1:4 (BillerudKorsnäs AB)
Rättigheter	Avtalsnyttjanderätt för telekommunikationsanläggning mm samt avtalsservitut för kraftledning på Storbäcken 1:4
Areal (hektar)	Total areal: 111,9 Landareal: 111,9 Produktiv skogsmark: 98,5

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att

- skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.

Skäl för beslut

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

I området finns skyddsvärda arter såsom skrovellav, varglav och grönsångare.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från skogsbruk.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämma eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
   - befintliga sikt- och skjutgator får underhållsröjas.
   - enstaka grenar och sly får röjas för att kunna se rågångsmarkeringar,
   - skoterleden (bilaga 2) får underhållas genom röjning av sly och undanskaffande av fallna träd. Dessa ska dock lämnas i anslutning till leden.
3. gödsla, kalka, återföra aska i gödningssyfte eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
5. plantera in, så eller sätta ut växter eller djur,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
   - uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin är tillåtet med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation,

- för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av andra anläggningar för friluftslivets behov enligt beslutskartan,
2. åtgärder i syfte att motverka skador som orsakas av invasiva arter,
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
   - mindre, löst liggande grenar och kvistar får samlas in i syfte att göra upp eld,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark.

Slutligen är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter).

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § ska gälla omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft vid datum som framgår i länets författningssamling, ett dokument som trycks i anslutning till det att beslutet är fattat.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för normalt underhåll av landsvägen och den kraftledningsgata samt den mast med anslutningsväg som syns på beslutskartan. Med normalt underhåll avses sådana åtgärder som syftar till att upprätthålla anläggningarna i dagens utformning, utbredning och funktion.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för utövande av de rättigheter som följer av renbetesrätt inom området.

Förtydliganden av föreskrifter

I föreskrift A6 regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet ”skador” inte tolkas lika strikt som ”märken”. Terrängkörning får aldrig medföra att hydrologiska förhållanden eller vattenkvalitet förändras.

I föreskrift C3 förbjuds att utan Länsstyrelsens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Naturvärden

Nordost om Fulufjällets nationalpark finner man denna branta, beskogade sluttning i anslutning till byn Mörkret och fäboden Stormorvallen, som gett reservatet dess namn. Marken är bördig och diabaspåverkad med ett flertal käll- och bäckdråg, till dessa är en artik moss- och kärlväxtflora knuten. Skogen är fuktig, lavrik och dominerad av gran. I partier är den örtrik, annars moss- och risdominerad. Inslag av björk och tall finns, liksom enstaka rönnar och sälgar, ofta beväxta med lunglav och skrovellav. Skogen är olikåldrig av naturskogskaraktär och tydligt fjällskogspräglad med smalkroniga granar. Spår efter skogsbete och äldre tiders huggningar finns generellt och ett parti är avverkat på 1950-talet, men skogen är i övrigt opåverkad av modernt skogsbruk.

Planeringsbakgrund

Reservatet angränsar till Fulufjället som är utpekat som riksintresse för naturvården och för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Reservatet ingår i område utpekat för det rörliga friluftslivet enligt 4. kap 2 § miljöbalken.

I kommunens nya ÖP som vann laga kraft 2019-10-30 är naturreservatet markerat som pågående reservatsbildning.

Området ingår i Idre samebys totalbetesområde.

Ett permanent skydd av Stormorvallens naturreservat medför ett bidrag till uppfyllandet av miljömålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Inga kulturlämningar finns registrerade i riksantikvarieämbetets fornminnesregister inom reservatet, men ett flertal finns i närområdet.

Den pågående markanvändningen är innan reservatets bildande skogsbruk.

Ärendets handläggning

Frågan om skydd för området lyftes i samband med att en avverkningsanmälan skedde under 2010. Området inventerades översiktligt och befanns bestå av gammal fjällnaturskog till stor del. För att inte riskera att den värdefulla, och inte minst för den angränsande nationalparken väsentliga skogen avverkades, inleddes samtal med berörd markägare som därmed avstod från att avverka.

I december 2011 skickades ett informationsbrev ut med förfrågan till övriga berörda inom det område som bedömdes som skyddsvärt hur de ställde sig till skydd för området. Den 21 maj 2012 hölls sedan ett möte för berörda markägare på restaurang Njupeskär.

Efter att ha värderats och förhandlingar kring ersättningen skett så tecknades med samtliga under 2013 avtal om intrång för dessa fastigheter. Under 2017 hörde ytterligare en markägare av sig med förslag till skydd av en mindre yta i utkanten av Stormorvallen. Detta fina område inkluderades i reservatsförslaget och avtal träffades under 2017.

Förslag till beslut och skötselplan upprättades under våren 2020 och remitterades till berörda fastighetsägare, myndigheter, andra sakägare samt organisationer och allmänhet. Detta skedde i maj månad. Följande synpunkter lämnades på förslaget:

Fastighetsägarna till Storbäcken 3:3 noterade att deras fastighet ingick i reservatet trots deras uttryckliga önskan att så inte skulle vara fallet. Misstaget har korrigerats så att den berörda fastigheten nu ligger utanför reservatsavgränsningen.

Teracom AB framhåller angelägenheten av att obehindrat kunna driva och underhålla stationen i reservatet. Länsstyrelsen instämmer och menar att undantag för detta finns under ”Generella undantag från föreskrifter” varför ytterligare förtydligande är obehövligt.

Inga ytterligare synpunkter har framkommit under remissen.

Motivering

Ett mark- eller vattenområde får av Länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat, se 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna området har mycket höga naturvärden. Den bördiga, fuktiga granskogen är opåverkad av modernt skogsbruk och hyser ett flertal skyddsvärda arter. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden fattar Länsstyrelsen beslut om föreskrifter och fastställer en skötselplan. Föreskrifterna behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte att bevara områdets naturvärden för framtiden. För de gällande föreskrifterna finns ett antal undantag som främst syftar till att tillgodose

jaktintresset eller allmänna intressen som räddningsinsatser och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Rörande reservatets skötsel gör Länsstyrelsen bedömningen att inga åtgärder är nödvändiga för att gynna naturvärdena, och området lämnas därmed till fri utveckling.

Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Genom bildandet av naturreservatet gör Länsstyrelsen bedömningen att ett antal ekosystemtjänster påverkas. Skyddandet av naturreservatet Stormorvallen från skogsbruk och andra åtgärder ökar exempelvis möjligheterna för området att utgöra ett mål för friluftsliv och turism; att påverka det lokala mikroklimatet gynnsamt; att genom sin höga biologiska mångfald öka robustheten i ekosystemet på landskapsnivå; samt att reglera vattenflöden och rena vatten. Naturreservatets bildande har också negativa följder för några ekosystemtjänster, t.ex. möjligheten för området att leverera virke och andra råmaterial.

Av ovan redovisade skäl anser Länsstyrelsen att området vid Stormorvallen ska avsättas som naturreservat.

Upplysningar

Vissa verksamheter och åtgärder omfattas av dispens eller tillståndskrav med stöd av föreskrifter som fattas i detta beslut enligt 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken. Länsstyrelsen vill påminna om att vissa verksamheter och åtgärder m.m. utöver aktuella föreskrifter *även* kan omfattas av andra bestämmelser i miljöbalken eller i annan lagstiftning.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog gäller ej inom naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällen och stormskadad skog ska lämnas orörda. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom naturreservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Vid exempelvis spontant uppkommen skogsbrand har markägaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Se 3 kap. 9 § lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

Kungörelse

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken ska kungöras i länets författningssamling. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 4.

Detta beslut har fattats av landshövding Ylva Thörn. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, planhandläggare Lena Jernberg, arkeolog Britt-Marie Hägerman, miljöhandläggare Håkan Danielsson, enhetschef Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Lennart Bratt, den sistnämnde föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

Bilaga 1	Beslutskarta
Bilaga 2	Skoterled
Bilaga 3	Skötselplan
Bilaga 4	Överklagningsinformation

BILAGA 1: BESLUTSKARTA
511-2982-2012

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Beslutskarta naturreservatet Stormorvallen

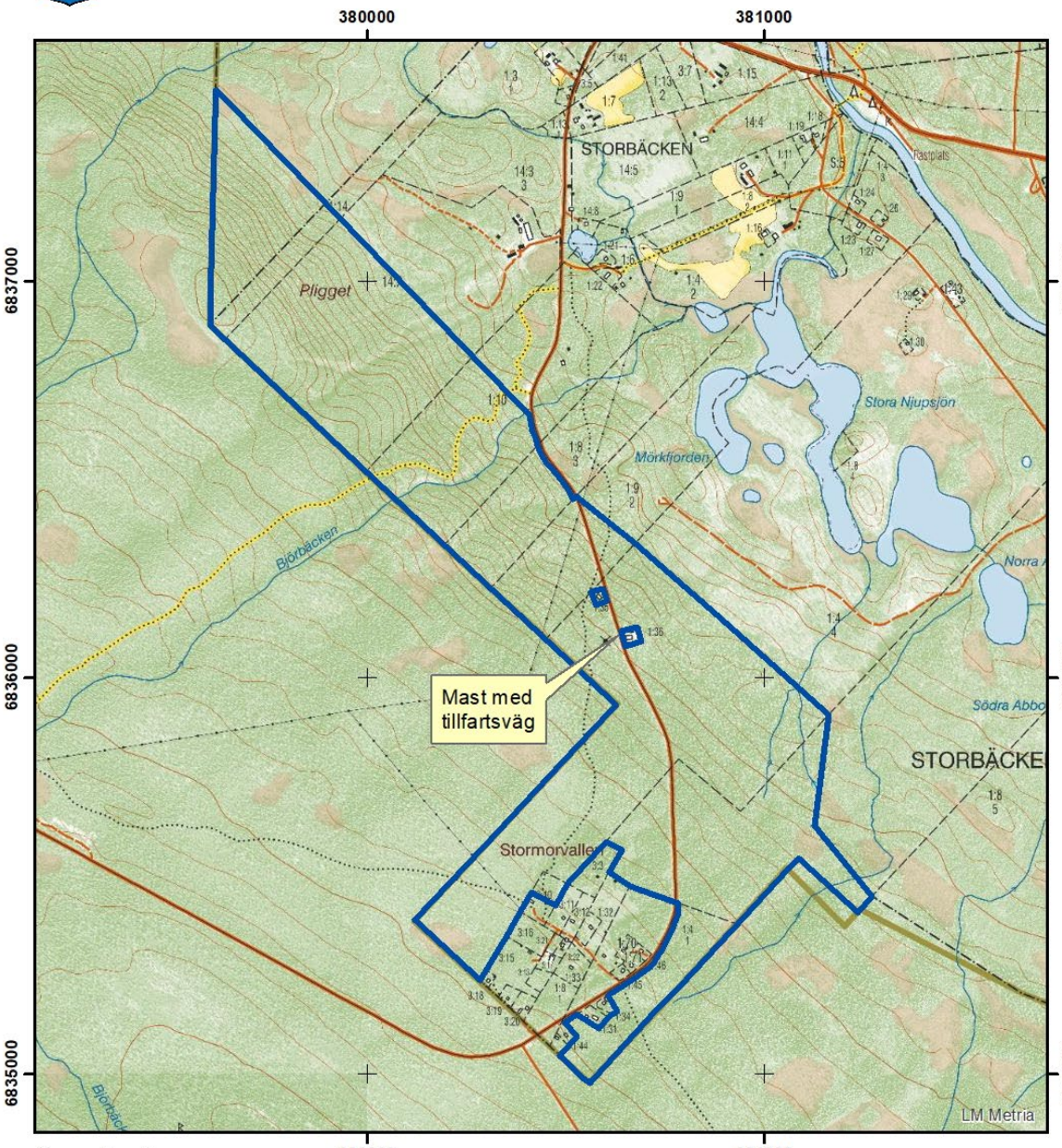

Översiktskarta

Teckenförklaring

Reservatsgräns

N

0 200 400 800
Meter

©Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

BILAGA 2: SKOTERLED
511-2982-2012

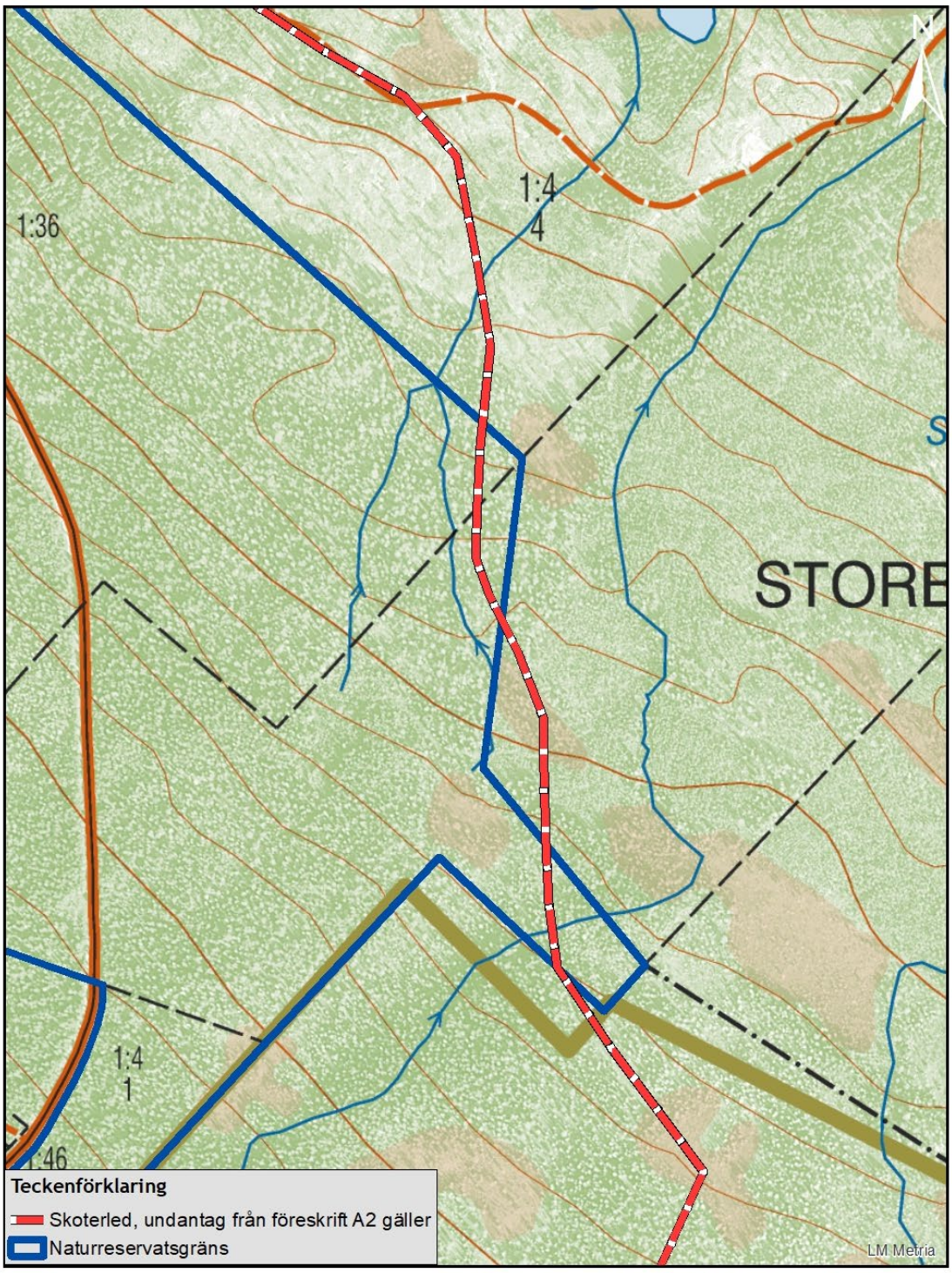

N

0 250 500
Meter

©Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.

Skötselplan för naturreservatet Stormorvallen

Foto från "Uggla", utsiktsplatsen på östra sidan av Fulans dalgång. På vänstra sidan i bild syns Björbäckens efter skyfallet eroderade och ännu öppna omgivning. Reservatet sträcker sig på ömse sidor om övre delen av detta område, där branter är framträdande.

Foto: Sofia Tiger

Beskrivningsdel

Administrativa data

Namn	Stormorvallen
Kommun	Älvdalen
NVR id	2051901
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i nätverket
Markslag i hektar: *(uppdelning enl. Naturvårdsverkets rapport nr 5391)*	
Tallskog	3,1
Granskog	69,4
Barrblandskog	7,
Lövblandad barrskog	16,8
Triviallövskog	4,1
Lövsumpskog	0,1
Fjällbjörkskog	4,4
Ungskog och hyggen	0,3
Impediment	5,6
Våtmark	0,5
Övrigt	0,5
Totalt	**111,9**
Rättigheter	Nyttjanderätt för telekommunikationsanläggning mm samt servitut för kraftledning på Storbäcken 1:4
Bebyggelser och anläggningar	Telemast, kraftledning
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län

Beskrivning av området

Geovetenskap

Stormorvallens naturreservat är beläget i en mer eller mindre brant östsluttning i skogslandet nedanför Fulufjällets egentliga branter som börjar först halvannan kilometer längre västerut. Fäboden Stormorvallen i överkanten av reservatet ligger på ca 685 meter över havet. Den djupt nedskurna Björbäcken rinner nerför branten i en fåra som blev starkt eroderad vid regnovädret 1997. Flera istida dräneringsrännor finns parallellt med Björbäckens bäckdal som sannolikt även den har fått sin utformning gestaltad under isavsmältningsförloppet.

Berggrunden i reservatet består till största delen av diabas medan vissa delar utgörs av en äldre sandsten, dalasandsten. Jordarten är morän.

Den naturgeografiska regionen är Dalarnas och Härjedalens näringsfattiga område.

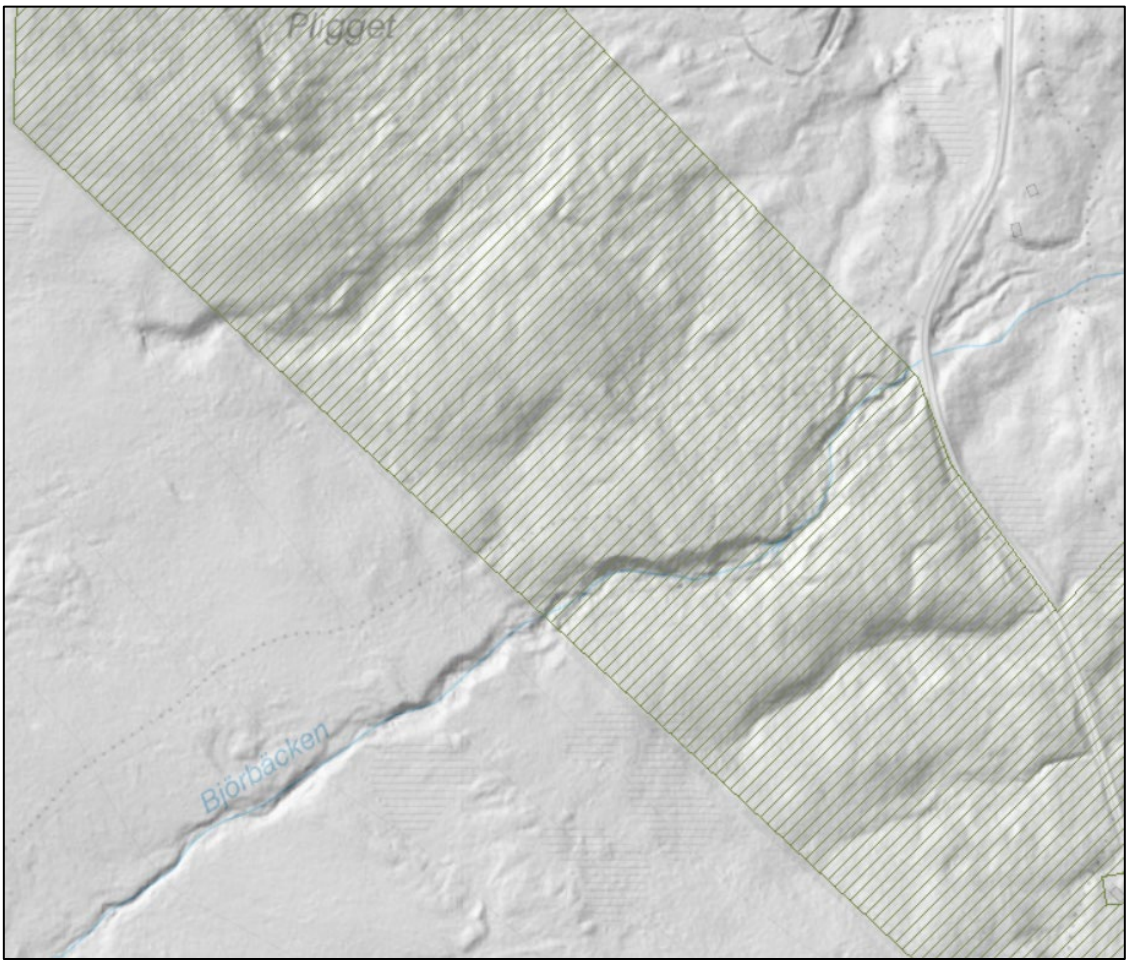

Höjdskuggningsmodell över den norra delen av reservatet (rastrerat) som tydligt visar de kraftigt nedskurna dräneringsrännorna.

Biologi

Vegetation och flora

Området befinner sig i ett för växtlighet gynnsamt läge med sluttning åt öster, rörligt, ytligt grundvatten och tydlig påverkan av berggrundens kalkinnehåll. Särskilt i de talrika utströmningsområdena och källflödena gör detta sig påmint. Här finner man en frodig växtlighet dominerad av den ståtliga nordiska stormhatten i sällskap med andra högvuxna arter som nordbräken, hässlebrodd, kärrfibbla, brudborste och fläderänderot. I källdrågen är typiska arter lundstjärnblomma, gullpudra, källört, fjälldunört och källarv. Delar som inte påverkas av det näringsrika markvattnet domineras av de vanliga bärrisen, men i detta fuktiga läge främst av blåbär.

Frodvuxen granskog av hög bonitet präglar de fuktiga markerna, medan mer ordinär granskog, eller på moränryggar även torrare tallskog, finns i övriga delar. Närmast fäboden finns ett stort lövinslag med bland annat flera grova sälgar.

Skogen ger överlag ett orört intryck, något som förstärks av den yppiga hänglavsfloran där särskilt garnlav, ofta i meterlånga girlanger, är karakteristisk.

Sumpgranskog kring backmyr, en över betydande arealer typisk naturtyp i reservatet.

Skogstillstånd

Skogen är gammal och opåverkad av modernare, genomgripande huggningar. Spår av dimensionshuggning finns i hela området, och i vissa delar även av huggningar av yngre datum. Skogsbete utgående från Stormorvallen sätter också ännu sina spår på skogstillståndet. Som helhet kan ändå skogen karakteriseras som fjällnaturskog med ett stort inslag av riktigt gamla träd och bitvis mycket av både stående och liggande död ved. Ett undantag utgör området runt skidbacken som avverkades ca 1955 med bara spridda kvarlämnade äldre träd. Här finns alltså en ca 65-årig skog idag. Här finns också den ännu öppna, övergivna skidbacken.

Fauna

Faunan inom området är inte närmare undersökt, men storskogsfåglar som lavskrika, duvhök, pärluggla och talltita har observerats. Järpe och morkulla trivs i de fuktigare delarna. Längs Björbäcken påträffas strömstare och forsärla. Sannolikt finns en artrik och värdefull fauna av skalbaggar och småfjärilar knuten till den stora mängden död ved och lavrikedomen. Däggdjursfaunan torde vara den för trakten typiska.

Värdefulla arter

Lavar

Hypogymnia bitteri	knottrig blåslav	NT	S
Calicium tigillare	ladlav	NT	

Lobaria scrobiculata	skrovellav	NT		
Lobaria pulmonaria	lunglav	NT		
Letharia vulpina	varglav	NT	S	
Växter				
Gymnadenia conopsea	brudsporre			§
Botrychium lunaria	månlåsbräken	NT		
Fåglar				
Numenius arquata	storspov	EN		
Accipter gentilis	duvhök	NT		
Poecile montanus	talltita	NT		
Saxicola tubetra	buskskvätta	NT		
Turdus pilaris	björktrast	NT		
Apus apus	tornseglare	NT		
Chloris chloris	grönfink	NT		
Turdus iliceus	rödvingetrast	NT		
Phyllscopus sibilatrix	grönsångare	NT		
Tetrastes bonasia	järpe	NT		
Dicedula hypoleuca	svartvit flugsnappare	NT		
Delichon urbicum	hussvala	VU		

Teckenförklaring
S = signalart enligt Skogsstyrelsen
§ = Arten är fridlyst

Hotkategori i Sverige enl. rödlistan 2020
CR = Akut hotad
EN = Starkt hotad
VU = Sårbar
NT = Nära hotad
DD = Kunskapsbrist

Anm. Några av arterna är främst knutna till Stormorvallens fäbodtäkt och dess gamla byggnader.

Kulturhistoria

Storskifteskartan från 1884 nedan ger inte så mycket vägledning om områdets tidigare karaktär. Vallen var öppen, men inte i så mycket större omfattning än idag. Angränsande skog betades förstås och skattades på diverse virke för husbehov. I området runt fäboden borde det finnas träd- och stenristningar och vilsten/viloplatser. Troligen har det bedrivits lövtäkt, barktäkt, ristäkt, lavtäkt, utmarksslåtter, ved- och virkeshuggning. Dessa spår vore värdefulla att kartlägga och vid behov värna.

Vid en jämförelse mellan dagens skog och den som syns i flygfotot från 1956 märks en påtaglig förtätning av den tidigare ganska luckiga skogen som omger fäboden, inte bara i fäbodens omedelbara närhet. En kombination av upphört skogsbete och föryngring efter dimensionsavverkningarna bör vara orsaken till detta förhållande. En liten linda som än idag är i stort sett öppen finns strax nedanför vallen.

Av de marker som till större delen ligger inom reservatet benämns vid storskiftet litt A2 som ”oduglig mark” medan litt C2 klassas som ”slog”. Dessa marker ligger utanför stängslet som hägnade in inägomarken. Möjligen brukades trots allt skiftet A2 som slog i ett senare skede då även den lilla lindan tycks ha odlats upp.

Från Stormorvallen utgick enligt generalstabsbladet från 1921 fem stigar i olika riktningar, men väg saknades. Tre av dessa stigar återfinns än idag i form av bleckor i träd som finns registrerade i Kulturmiljöregistret. I flygbilder från 1956 finns körvägen upp till Stormorvallen till synes nyligen utbyggd. Vägen förlängdes därefter mot Njupeskär och Brottbäcksstugan någon gång mellan 1956 och 1972.

Storskifteskartan från 1884. Vägen som idag går in på vallen från landsvägen kommer snett nedifrån i kartbilden, ungefär där en glipa finns mellan de båda ”A-skiftena”.

Jakt och övrigt friluftsliv

Jakt i normal omfattning bedrivs i området. Den utövas inom Särna-Idre Älgskötselområde och bedrivs av Stormorvallens jaktlag.

Infrastruktur

Tvärs genom reservatet löper allmän väg 1067.

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att

- skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya leder och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i två skötselområden.

1. Äldre skog med fri utveckling
2. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Äldre skog med fri utveckling

Beskrivning

Området utgörs av hela reservatet.

Bevarandemål

Området präglas av olikåldrig skog vilken domineras av gamla granar. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning eller insektsangrepp kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling.

Skötselåtgärder

Inga, området lämnas till fri utveckling. De bestånd av blomsterlupin som finns i vägrenarna ska utrotas. Detta är av särskild vikt även med tanke på närheten till nationalparken.

Olikåldrig barrblandskog inom torrare och magrare delområde.

Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

I dagsläget finns inga anläggningar för friluftslivet, och inga nya planeras då området ligger lite ”i skuggan av” nationalparken. För den som vill besöka området är det ändå lättillgängligt i och med landsvägen som går tvärs igenom. Reservatet erbjuder en fin delsträcka för den som vandrar längs stigen nerifrån Mörkret upp mot nationalparken. Denna stig sköts inte inom ramen för förvaltningen.

Bevarandemål

Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller där finns på informationstavla i anslutning till området och via länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Uppsättning av informationstavla på plats utpekad på skötselkartan. Denna plats, som även förslås användas som parkeringsyta ligger strax utanför reservatet, mittemot det välkomstmonument som hör till nationalparken.

Skapande av webbsida.

Löpande skötsel
Informationstavla och webbsida hålls aktuella.

Jakt och fiske

Inget fiske sker inom reservatet. Vilka arter som får jagas regleras inte i föreskrifterna, endast detaljer i hur jakten får utövas (t.ex. passens utformning).

Dokumentation och uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av huruvida syftet med reservatet uppnås. Uppföljning genomförs av Länsstyrelsen och kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsamt bevarandetillstånd.

Förvaltaren ansvarar även för att följa upp övriga genomförda skötselåtgärder.

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Webbplats		Engångsåtgärd, underhåll vid behov

Bilagor

Bilaga A Skötselkarta

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

BILAGA A: SKÖTSELKARTA

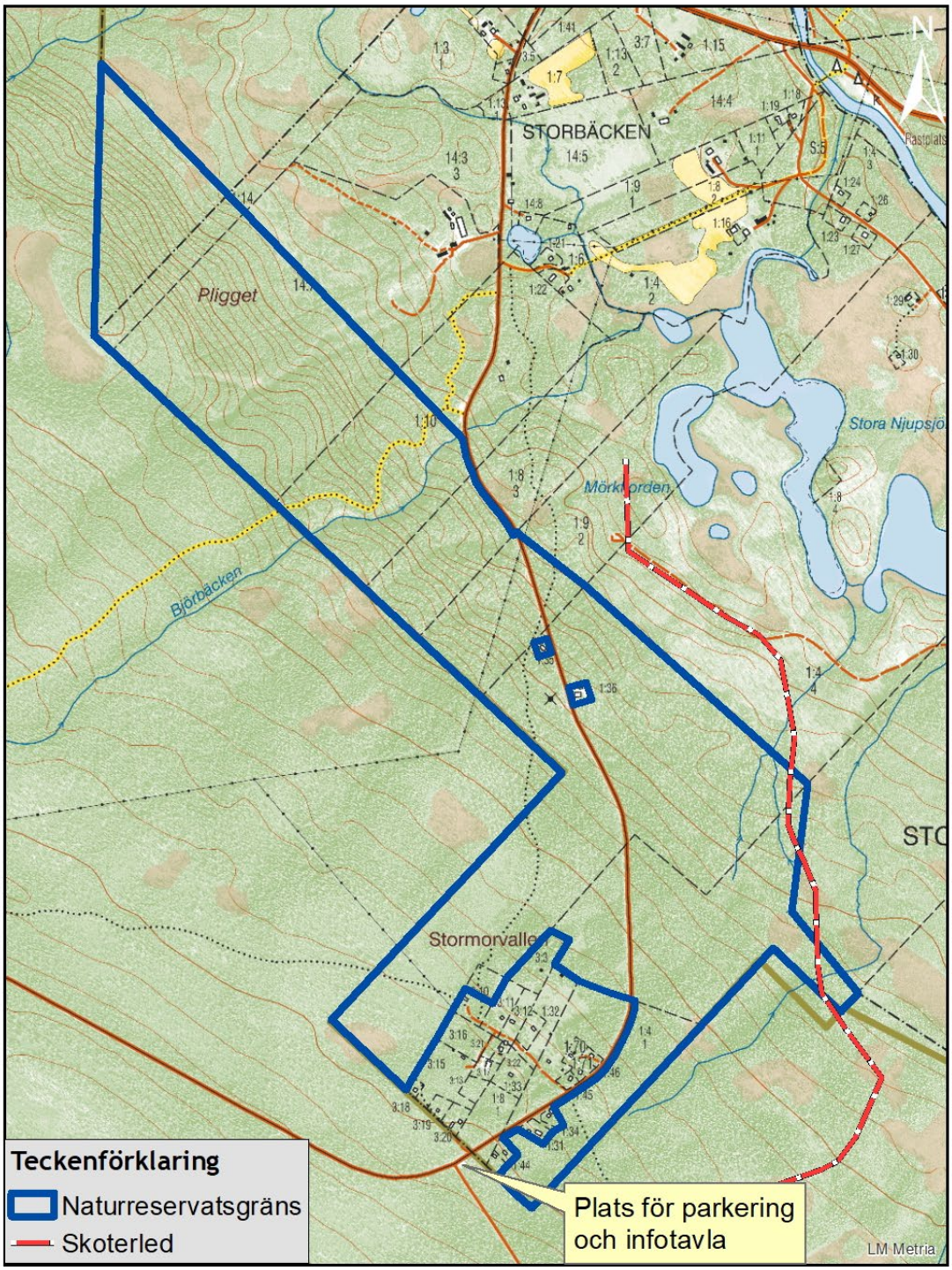

N

0 500 1 000
Meter

©Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.